

ΟΔΗΓΟΣ ΑΑΔΕ

Τα 20 SOS στις φετινές φο

Τι να προσέξουμε
με τα ακίνητα,
την πρώτη
κατοικία και τους
φιλοξενούμενους.
Οι κωδικοί για
τους ενοικιαστές

➤ Αναλυτικές διευκρινίσεις για 20 σημαντικά ζητήματα που αφορούν στις φετινές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων δίνει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων απαντώντας στα συνηθέστερα ερωτήματα των πολιτών για τον τρόπο συμπλήρωσης του νέου βασικού εντύπου Ε1. Οι διευκρινίσεις που δίνει η ΑΑΔΕ για καθένα από τα ζητήματα αυτά έχουν αναλυτικά ως εξής:

1 Τρόπος δήλωσης εισοδημάτων που αφορούν προηγούμενα έτη και τόκους, τα οποία έχει εισπράξει ο φορολογούμενος βάσει δικαστικής απόφασης: Τα εισοδήματα των προηγούμενων ετών πρέπει να δηλωθούν με προσηλωτική δήλωση στην αρμόδια υπηρεσία στα έτη που αφορούν. Οι τόκοι πρέπει να δηλωθούν στο έτος που εισπράχθηκαν στους αντίστοιχους κωδικούς του πίνακα 4Δ1 του εντύπου Ε1.

2 Τρόπος συμπλήρωσης του πίνακα 5.1 που αφορά στην ιδιοκατοίκηση: Εάν τα στοιχεία των κατοικιών στις οποίες διέμεινε ο φορολογούμενος το 2024 δεν έχουν προσυμληρωθεί από την ΑΑΔΕ, θα πρέπει ο ίδιος ο φορολογούμενος να επιλέξει το πλαίσιο της διεύθυνσης των κατοικιών, ώστε να ανοίξει υποπίνακα στον οποίο δίνεται η δυνατότητα επιλογής εμφάνισης είτε της περηνής εικόνας δήλωσης ακινήτων είτε της εικόνας του Ε9. Από και πέρα, ο φορολογούμενος δηλώνει όποια ακίνητα ιδιοκατοικεί, τα χαρακτηρίζει ανάλογα (κύρια - Τι δευτερεύουσα - 2η δευτερεύουσα - λοιπές - αυτοελεγχής βοηθητικού χώρου), τα καταχωρίζει και τέλος επιλέγει «Μεταφορά στη Δήλωση». Για την περίπτωση βοηθητικών χώρων που δεν βρίσκονται στην ίδια κοδομή με την κύρια ή τις δευτερεύουσες κατοικίες, η επιρρόνη και η διεύθυνσή τους συμπληρώνονται στα αντίστοιχα πεδία της κύριας ή των δευτερευουσών κατοικιών.

Διευκρινίσεις για την ορθή συμπλήρωση του εντύπου Ε1 παρέχει η ΑΑΔΕ, ενώ τα ραντεβού των φορολογουμένων με την εφορία βρίσκονται σε εξέ-

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΛΑΙΤΣΑΚΗΣ
giorgiatsakis@e-typos.com

3 Τρόπος δήλωσης αλλαγής κύριας κατοικίας μέσα στο 2024: Ο φορολογούμενος πρέπει να επιλέξει το πλαίσιο της διεύθυνσης της κύριας κατοικίας για να εισαγάγει και τα στοιχεία της άλλης κατοικίας, να τη χαρακτηρίσει, να την καταχωρήσει και να επιλέξει «Μεταφορά στη Δήλωση». Τέλος, πρέπει να επιλέξει την τελευταία κύρια κατοικία και ξανά «Μεταφορά στη Δήλωση».

Τα στοιχεία της τελευταίας κύριας κατοικίας θα εμφανισθούν στον πίνακα 5.1α, ενώ το ποσό της ανικεμενικής δαπάνης της άλλης κύριας κατοικίας θα μεταφερθεί στον κωδικό 707 για τον υπόχρεο και στον 708 για τη σύζυγο.

4 Τρόπος διαγραφής κατοικίας που εμφανίζεται στον πίνακα 5.1 ιδιοκατοίκησης, αλλά έχει πωληθεί: Ο φορολογούμενος πρέπει να διαγράψει τα

ακίνητα που δεν έχει πλέον στην κατοχή του και να επιλέξει «Μεταφορά στη Δήλωση».

5 Τροποποίηση των στοιχείων ακινήτου: Εφόσον ο φορολογούμενος δεν συμφωνεί με τα στοιχεία των ακινήτων, όπως αυτά εμφανίζονται στον πίνακα 5.1, θα πρέπει να τα διαγράψει και να τα εισαγάγει ως νέα ακίνητα με τα σωστά στοιχεία.

6 Τρόπος εντοπισμού και δήλωσης του αριθμού παραχής ρεύματος: Ο αριθμός παραχής ρεύματος βρίσκεται στους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος ή των συν μετρητή κατανάλωσης. Ο φορολογούμενος θα πρέπει να αναγράψει τα έννέα πρώτα ψηφία χωρίς κενά.

7 Ακίνητο που δεν ηλεκτροδοτείται μετά από αίτηση διακοπής του φορολογουμένου και επομένως ο ιδιοκτήτης θεωρεί ότι δεν έχει αριθμό

παραχής: Η διακοπή ηλεκτροδότησης δεν συνεπάγεται κατάργηση του αριθμού παραχής. Ο αριθμός παραχής είναι ένας μοναδικός αριθμός, ο οποίος αναγράφεται στον μετρητή κατανάλωσης (ρολόι). Επιπλέον, μπορεί να αναζητηθεί σε παλαιότερους λογαριασμούς.

8 Ακίνητο που δεν έχει ηλεκτροδοτηθεί και δεν έχει μετρητή κατανάλωσης: Η συμπλήρωση του αριθμού παραχής για όλα τα ακίνητα είναι υποχρεωτική. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει μετρητής, θα πρέπει να συμπληρωθεί ο εννιάψήφιος αριθμός 999999999.

9 Τρόπος συμπλήρωσης της δήλωσης από φορολογούμενο που είναι «φιλοξενούμενος»: Ο φορολογούμενος πρέπει να συμπληρώσει στον υποπίνακα του κωδικού 801 τον ΑΦΜ του προσώπου που τον φιλοξενεί, τα τμήματα της οικίας και τους μήνες φιλοξενίας. Εάν το πρόσωπο που φιλοξενεί τον φορολογούμενο έχει

ήδη υποβάλει φορολογική δήλωση, για να υποβάλει τη φιλοξενούμενος, για να υποβάλει τη φιλοξενούμενος.

10 Συμπλήρωση των φορολογουμένων φυσικά προσώπων: Στον κωδικό 801 του υποπίνακα, στον οποίο ο φορολογούμενος πρέπει να συμπληρώσει τον αριθμό του προσώπου που φιλοξενεί και τους μήνες φιλοξενίας.

11 Εξαρτώμενη δήλωση, για το οποίο ο φορολογούμενος υποβάλλει δήλωση: Εφόσον το πρόσωπο που τον φιλοξενεί, τα τμήματα της οικίας και τους μήνες φιλοξενίας, εάν το πρόσωπο που φιλοξενεί τον φορολογούμενο έχει

Φορολογικές δηλώσεις

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΠΙΑ ΤΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ

17 Τρόπος δήλωσης αναδρομικών από συντάξεις: Από το φορολογικό έτος 2015 και εφεξής οι δηλώσεις αναδρομικών υποβάλλονται ηλεκτρονικά, επιλέγοντας το αντίστοιχο έτος υποβολής δήλωσης. Π.χ., για το φορολογικό έτος 2017 πρέπει να επιλεγεί ως έτος υποβολής δήλωσης το έτος 2018. Στη συνέχεια πρέπει να επιλεγεί «Τροποποιητική δήλωση» και «Δήλωση Αναδρομικών Ε1». Αφού εμφανιστούν οι κωδικαί συμπληρωμένοι με τα νέα ποσά, υποβάλλεται οριστικά η δήλωση (εμπρόθεσμα μέχρι 31/12/2025). Τα αναδρομικά των ετών προ του 2015 θα δηλωθούν με τροποποιητική δήλωση στην αρμόδια υπηρεσία στα έτη που αφορούν.

18 Χειρόγραφη βεβαίωση αποδοχών για αναδρομικά ποσά μισθών, αλλά μη εμφάνιση της επιλογής για υποβολή δήλωσης αναδρομικών Ε1. Τρόπος υποβολής της δήλωσης αναδρομικών: Η επιλογή της ηλεκτρονικής υποβολής δήλωσης αναδρομικών είναι ενεργή για όλους φορολογούμενους υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση για αναδρομικές αποδοχές από το φορολογικό έτος 2015 και εφεξής. Σε διαφορετική περίπτωση, η δήλωση υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία.

19 Τροποποίηση άλλων κωδικών στη δήλωση για αναδρομικά: Στη δήλωση αναδρομικών, τα ποσά προσυμπληρώνονται στους αντίστοιχους κωδικούς και δεν υπάρχει η δυνατότητα συμπλήρωσης ή τροποποίησης άλλου κωδικού. Φορολογούμενος που επιθυμεί να τροποποιήσει άλλα στοιχεία της δήλωσης πρέπει να υποβάλει ξεχωριστή τροποποιητική φορολογική δήλωση.

12 Τρόπος συμπλήρωσης της δήλωσης από φορολογούμενη που συνοίζει με τον σύζυγό της, έχει επιλέξει την υποβολή χωριστής δήλωσης και το ακίνητο που ιδιοκατοικούν ανήκει 100% στον σύζυγο (ή το αντίστροφο): Στον υποπίνακα του κωδικού 801 πρέπει να επιλέξει τη συνοίκηση με σύζυγο και στο πεδίο ΑΦΜ θα συμπληρώσει τον ΑΦΜ του συζύγου στον οποίον ανήκει το ακίνητο.

Ο σύζυγος στον οποίον ανήκει το ακίνητο δεν πρέπει να δηλώσει στον κωδικό 007 ότι φιλοξενεί τη σύζυγο.

Το ίδιο πρέπει να γίνει από τον σύζυγο και στην περίπτωση υποβολής χωριστής δήλωσης, όπου το ακίνητο στο οποίο συγκατοικούν ανήκει στη σύζυγο.

13 Τρόπος δήλωσης της φοροαπαλλασσόμενης, δωρεάν παραχωρούμενης κατοικίας μέχρι 200 τ.μ.: Αυτός που παραχωρεί το ακίνητο, το δηλώνει μόνο στο Ε2 σαν δωρεάν παραχώρηση.

Αυτός που το κατοικεί, το δηλώνει στον πίνακα 5.1α επιλέγοντας τον κωδικό 203 και συμπληρώνει υποχρεωτικά τον ΑΦΜ του παραχωρητή.

Γενικά, η φοροαπαλλασσόμενη δωρεάν παραχώρηση μίας κύριας κατοικίας επικράτειας μέχρι 200 τ.μ. είναι αυτή που γίνεται από γονείς σε παιδιά και ανήλικα, προς ανιόντες (παιτιστές, γιαγιάδες κ.λπ.) και προς κατιόντες (παιδιά, εγγόνια κ.λπ.) εξ αίματος και εξ αγχιστείας.

14 Συμπλήρωση του πίνακα 5.1 με τα στοιχεία της κύριας κατοικίας όταν ο φορολογούμενος μένει σ' αυτήν με ενόικιο: Ο φορολογούμενος, στον πίνακα 5.1, επιλέγοντας το πλαίσιο της διεύθυνσης της κύριας κατοικίας, πρέπει να καταχωρίσει τα στοιχεία της κατοικίας, να τη χαρακτηρίσει και να επιλέξει «Μεταφορά στη Δήλωση». Θα πρέπει να επιλέξει στον κωδικό 203 την ένδειξη «Μισθωμένη». Στη συνέχεια πρέπει να συμπληρώσει και τον πίνακα 6.9.

15 Τρόπος συμπλήρωσης του πίνακα 5.1 όταν ο φορολογούμενος έχει μισθώσει δευτερεύουσα κατοικία: Στον πίνακα 5.1, ο φορολογούμενος, αφού επιλέξει το πλαίσιο της διεύθυνσης δευτερεύουσας κατοικίας, πρέπει να καταχωρίσει τα στοιχεία της κατοικίας, να τη χαρακτηρίσει και να επιλέξει «Μεταφορά στη Δήλωση». Θα πρέπει να επιλέξει στον κωδικό 207 ή 209 την ένδειξη «μισθωμένη». Στον πίνακα 6.11, στον κωδικό 417, πρέπει να συμπληρώσει τον ΑΦΜ του εκμισθωτή και στους κωδικούς 419-420 το ενοίκιο της δευτερεύουσας ή της εξοχικής κατοικίας.

16 Υποχρέωση συμπλήρωσης του Αριθμού Δήλωσης Μίσθωσης για κατοικία που ενοικιάζεται: Στον πίνακα 6, στις στήλες των πινάκων των περιπτώσεων 10, 11 και 12 με τίτλο «Αριθμός Δήλωσης Μίσθωσης», πρέπει να συμπληρώνεται ο αριθμός της Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας της αντίστοιχης σύμβασης μίσθωσης. ■

Για αναδρομικά προ του 2025 χρειάζεται τροποποιητική δήλωση στην αρμόδια υπηρεσία.

Οι δηλώσεις αναδρομικών από το 2015 και μετά υποβάλλονται ηλεκτρονικά επιλέγοντας το αντίστοιχο έτος υποβολής δήλωσης

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΜΕ ΤΑ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΤΕΚΝΑ

20 Τρόπος δήλωσης των εξαρτώμενων τέκνων: Τα στοιχεία των εξαρτώμενων τέκνων που βαρύνουν τον φορολογούμενο απεικονίζονται στον εσωτερικό υποπίνακα του Πίνακα 8.1 με συμπληρωμένα τα στοιχεία τους, όπως ΑΜΚΑ και ΑΦΜ για τα ενήλικα τέκνα, καθώς και για τα ανήλικα που τους έχει αποδοθεί ΑΦΜ. Η συμπλήρωση του επωνύμου είναι υποχρεωτική και του ΑΔΤ, εφόσον έχει εκδοθεί.

Αφού ο φορολογούμενος ολοκληρώσει τον έλεγχο, έχει τη δυνατότητα τροποποίησης ή και προσθήκης στοιχείων τέκνων ανήλικων ή και ενήλικων. Τα πεδία «Μη κοινό τέκνο» και «ΑΦΜ έτερου γονέα» συμπληρώνονται από τον υπόχρεο ή/και τη σύζυγο/ΜΣΣ για τα εξαρτώμενα τέκνα τα οποία προέρχονται από προηγούμενη σχέση.

Κοινή δήλωση

Σε περίπτωση κοινής δήλωσης, ο κωδικός 003 ενημερώνεται με τον αριθμό των κοινών τέκνων του υπόχρεου και της συζύγου/ΜΣΣ, καθώς και των μη κοινών τέκνων του υπόχρεου.

Ο κωδικός 033 ενημερώνεται με τον αριθμό των τέκνων του υπόχρεου που έχουν επιλεγεί ως μη κοινά και ο κωδικός 004 ενημερώνεται με τον αριθμό των μη κοινών τέκνων της συζύγου/ΜΣΣ.

Σε περίπτωση δήλωσης που υποβάλλεται μόνο από υπόχρεο (χωριστή δήλωση συζύγων, δήλωση άγαμου/διαζευγμένου κ.λπ.), ο υπόχρεος δεν συμπληρώνει το πεδίο της νέας στήλης «Μη κοινό τέκνο» και όλα τα τέκνα του υπόχρεου ενημερώνουν τον κωδικό 003.

Για τον προσδιορισμό του ύψους της έκπτωσης φόρου με βάση τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων, λαμβάνονται υπόψη για τον υπόχρεο ο κωδ. 003 και για τη σύζυγο/ΜΣΣ αθροιστικά οι κωδ. 004 και 003, αφαιρούμενου του πλήθους των τέκνων του κωδ. 033.